

6 Şubat 2007

AB sermaye piyasası yeni düzenlemeye hazırlanıyor!

TSPAKB'nin aylık yayını *sermaye piyasasında gündem*'in Şubat 2007 sayısında, Avrupa Birliği'nin Finansal Ürün Piyasaları Direktifi-MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) inceleniyor.

MiFID'i 31 Ocak 2007 tarihine kadar kendi kanunlarına ve düzenlemelerine uyarlayan AB ülkeleri, bu düzenlemeleri 1 Kasım 2007 tarihinden itibaren uygulamak durumundalar. Yeni direktifin uygulamaya girmesiyle birlikte, mevcut Yatırım Hizmetleri Direktifi (ISD-Investment Services Directive) yürürlükten kalkacak. MiFID, AB çapında işlemleri kolaylaştıracak, ürün çeşitliliğini artıracak, işlemleri şeffaflaştıracak. Bunların yanında, finansal kurumların faaliyet ve organizasyonlarında uymak zorunda olacakları yeni ve kapsamlı kuralları beraberinde getirecek.

AB sermaye piyasası mevzuatına uyum çalışmaları çerçevesinde, bu yeni düzenleme ülkemizi de etkileyecek. Ülkemizde de MiFID'e uygun düzenlemelerin yapılması gerekecek. Öyle görünüyor ki MiFID, 1 Kasım 2007 tarihinden itibaren gündemi epey meşgul edecek.

MiFID Neler Getiriyor?

AB çapında işlemler kolaylaşıyor

30 Nisan 2004 tarihinde kabul edilen Direktif ile yatırım şirketleri, kendi ülkelerindeki yetkili otoritelerin iznini de alarak, AB ülkeleri içerisinde minimum bürokratik koşullarla hizmet verebilecekler. Bu, yatırım kuruluşlarının sahip olduğu "tek pasaport" sisteminin büyük ölçüde geliştirilmesi anlamına geliyor.

Direktif, yatırımcıların korunmasını artırıyor ve yatırım şirketlerinin müşteri emirlerini borsa dışında (tezgâhüstü piyasada) da gerçekleştirebilmesine olanak tanıyor.

Ürün ve hizmetler çeşitleniyor

MiFID, kurumların sunduğu yatırım hizmetleri ve faaliyetlerini yeniden tanımlayarak kapsamını genişletiyor. Düzenlemenin kapsamını genişlettiği en önemli alan ise türev ürünler. Ayrıca bu düzenleme ile emtiyaya dayalı türev ürünler, ilk defa finansal ürün olarak tanımlanıyor.

Yatırımcılar sınıflandırılıyor

Yatırımcılar üç katmanlı bir sisteme göre sınıflandırılıyor. Bunlar profesyonel müşteriler, bireysel müşteriler ve kurumun sermaye piyasasında işlem yapabileceği "karşı taraf" olarak adlandırılan kurumlar.

Düzenleme bireysel müşterilere en yüksek korumayı sağlıyor ve bu müşterilerle ilgili ilave kurallara uyulmasını istiyor. Profesyonel müşteriler için daha esnek kurallara uyulması gerekirken, "karşı tarafla" olan ilişkilerde uyulması gereken kurallar minimum seviyede.

İşlemler şeffaflaşıyor

Yeni düzenleme ile hisse senedi işlemlerine daha kapsamlı raporlama zorunluluğu getiriliyor. İşlem öncesi açıklama yapma zorunluluğu, organize piyasalar ve alternatif işlem sistemleri için, işlem sonrası açıklama yapma zorunluluğu ise tüm kurumlar için geçerli olacak.

Böylece yeni düzenleme üç yeniliği de beraberinde getiriyor. Birincisi yatırım kuruluşlarına ilk defa işlem sonrası açıklama yapma zorunluluğu, ikincisi borsa dışında (tezgâhüstü piyasada) yapılan işlemler için açıklama yükümlülüğü ve üçüncü olarak da, borsa dışı piyasada likit hisse senetleri için normal seans saatlerinde düzenli ve sürekli bir biçimde kotasyon verilebilecek olması.

Bizi Nasıl Etkileyecek?

AB sermaye piyasası mevzuatına uyum çalışmaları çerçevesinde bu yeni düzenleme ülkemizi de etkileyecek. Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Türkiye sermaye piyasası düzenlemelerinde MiFID'e uygun değişikliklerin yapılması gerekecek. Bu nedenle MiFID özellikle AB'de uygulamaya geçeceği 2007 sonundan itibaren gündemde yoğun olarak yer alacak.

Türkiye sermaye piyasasına olası etkileri ise şöyle öngörülüyor. Öncelikle, tezgâhüstü piyasadaki işlemlerle ilgili düzenlemelerin yapılması ve yeni şeffaflık kuralları getirilmesi bekleniyor. İkinci olarak da yatırımcıların sınıflandırılmasının gündeme gelebileceği ifade ediliyor.